

BYGGMAX MILJÖRAPPORT 2011

Inledning

Under 2009 påbörjade Byggmax sitt miljöarbete genom att ta fram en miljöpolicy med miljömål. Som en följd av detta policyarbete har en miljörapport upprättats och ett kontinuerligt förbättringsarbete har påbörjats för att minska organisationens negativa miljöpåverkan.

Byggmax huvudsakliga miljöpåverkan definieras i miljöpolicyen som:

- transporter av produkter, från tillverkare till butik eller lager samt från butik till kund
- produkternas innehåll av miljöbelastande ämnen och produkternas förpackningar
- tryckning och distribution av broschyrer
- energianvändningen i verksamheten

Byggmax miljöpolicy föreskriver en årlig mätning av status och utveckling för ovanstående punkter, i form av åtgärder som genomförts samt möjliga kvantitativa mått. Ambitionen är att varje år nå förbättringar inom ovan nämnda områden.

Uträkningsmetoder och upplägget på rapporten är avstämd mot en extern konsult.

Transporter

Under det tredje och fjärde kvartalet 2011 konsoliderade Byggmax lagerverksamheten från Göteborg och Uddevalla till ett nytt kombinerat plock- och

bulklager i Lysekil. Detta möjliggör effektivare transportlösningar med i större utsträckning helbilsleveranser av gods ut till butik. En klar majoritet av inköpta varor går dock fortfarande direkt från leverantör till butik utan att mellanlagras.

Totalvikten av transporterat gods ökade med 8,5 procent mellan 2010 och 2011. Under samma tidsperiod ökade transportarbetet med 6,2 procent. Transportarbetet per fraktat ton gods sjönk med 2,2 procent och som följd av detta sjönk CO₂-utsläppen per fraktat ton gods också med 2,2 procent.

Transportarbetet med båt har under året minskat 3,3 procent på grund av omfördelning av leverantörsbasen. Som en följd har lastbilstransporterna ökat. Transporter via järnväg, vilka påbörjades under 2010, har ökat men står fortfarande för en relativt liten del av totalt transportarbete.

	2009	2010	2011	Utveckling 2010-2011
Transporterat gods [tusen ton]	396,0	470,0	510,1	8,5%
Transportarbete [miljoner tonkm]	271,9	323,7	343,6	6,2%
Varav båt [miljoner tonkm]	47,0	93,5	90,4	-3,3%
Andel båt	17%	29%	26%	-8,9%
Varav järnväg [miljoner tonkm]	0,0	2,9	3,8	32,6%
Andel järnväg	0%	1%	1%	24,9%
Varav lastbil [miljoner tonkm]	224,9	227,3	249,4	9,7%
Andel lastbil	83%	70%	73%	3,4%
Transportarbete per ton [tonkm/ton]	687	689	674	-2,2%
CO ₂ per transporterat ton gods [kg]	35	31	30	-2,2%
Absoluta utsläpp CO ₂ [ton]	13 803	14 517	15 407	6,1%

Tabell 1, sammanställning av transportnyckeltal. Emissioner per tonkilometer är hämtat från www.ntmcalc.se.

I utsläppsberäkningarna har inte transporter av e-handelsköp och hemkörning medräknats. Dessa transporter utgör i dagsläget en förhållandevis liten andel av företagets totala godstransporter. En ökande andel e-handel och hemkörning minskar transportarbete och utsläpp dels genom optimerade frakter ut till slutkund och dels för att kunden lägger beställning på distans och inte tar bilen för att handla.

Utsläppen av övriga växthusgaser och miljöfarliga ämnen har ändrats per transporterat ton enligt tabell 2 till höger.

	2009	2010	2011	Utveckling 2010-2011
NOx [g/ton]	297	275	266	-3,2%
CO [g/ton]	76	66	65	-1,3%
HC [g/ton]	12,8	11,9	11,6	-3,1%
Partiklar [g/ton]	7,0	7,0	6,9	-4,3%
NOx [ton]	117,5	129,2	135,8	5,1%
CO [ton]	30,0	30,9	33,1	7,2%
HC [ton]	5,1	5,6	5,9	5,1%
Partiklar [ton]	2,8	3,3	3,4	3,8%

Tabell 2, utsläpp av övriga växthusgaser och miljöfarliga ämnen per transporterat ton gods, samt i absoluta tal. Till denna kategori räknas kväveoxider (NOx), kolväten (HC), kolmonoxid (CO) samt småpartiklar. Emissioner per tonkilometer är hämtat från www.ntmcalc.se.

BYGGGANDE SOM BETALAR TILLBAKA

Vi är gifta sedan 07 och har köpt ett gammalt hus från 1923 som kräver mycket renovering. Hittills har vi gjort ett staket och en liten utbyggnad. Nu håller vi på att renovera fasaden. Det är måla, måla och måla som gäller.

Elin: Vi använder Falu Rödfärg eftersom den är enkel att måla över med och för att den andas.

Andreas: Vi handlar väldigt mycket material på Bygghem. Där behöver vi inte pruta eftersom vi vet att priserna är bra. Det vi sparar in kan vi använda för att köpa ännu mer material för. När det kommer till planering är det väl Elin som tänker ut idéerna...

Elin: Och du som utför dem. Fast jag är ganska snäll, du fick ju en spikpistol häromdagen.

Andreas: Jo det är sant, jag får en del småsaker ibland... Köper man byggmaterial och grejer till husrenoveringen så får man ju något tillbaka. Och det är billigare att bygga själv än att låta någon annan göra det.

Elin o Andreas berättar
mer på Bygghem.se

Bygghem reklamblad i Sverige, juni 2011

Produkter och förpackningar

Produkter och förpackningar påverkar miljön både direkt och indirekt. Detta bland annat genom de råvaror de innehåller, den energiåtgång de har vid tillverkning och användning, och i vilken mån de faktiskt återvinns eller återanvänds när de är uttjänta.

Byggmax arbetar aktivt för att öka träanvändningen i samhället och därigenom minska bruket av mindre miljövänliga material såsom betong, cement och hårdplast. Byggmax säljer bara NTR-märkt tryckimpregnerat virke som följer de miljömål Svenska Träskyddsföreningen och Nordiska Träskyddsrådet satt upp. Inköpen av trä görs dessutom från nordiska leverantörer och med fulla lass direkt från sågverken för att minimera miljöbelastningen.

Alla parkettgolv som säljs är märkta med FSC, Forest Stewardship Council, den internationella miljömärkningen som syftar till att säkerställa ett hållbart skogsbruk.

Genom medlemskap i REPA¹, tar vi producentansvaret för förpackningar på allt infört och importerat gods. Byggmax hanterar varor med en låg andel förpackningar. Endast cirka 10 procent av antal sålda artiklar har en konsumentförpackning. I övrigt har produkterna varierande transportförpackningar för att skydda

godset. Transportförpackningar återvinns i samarbete med återvinningscentraler och pallar återanvänds i pallöverföringssystem hos de stora speditörerna samt i Byggpallsystemet.

I Sverige har Byggmax ett brett samarbete med RagnSells för att energi- och materialåtervinna så mycket av butikernas avfall som möjligt. Målet är att minimera deponiavfall och nå nollnivå på blandat avfall. Under 2011 har avfall i större utsträckning sorterats, men andelen deponiavfall har ökat något.

Det sorterade avfallet har kategoriserats något annorlunda under 2011 jämfört med tidigare år, vilket innebär att en direkt jämförelse är svår att genomföra. Bland de kategorier som är jämförbara kan konstateras att andelen brännbart avfall samt träavfall har ökat och andelen papper, trä/plast och wellpapp har minskat.

¹Den producentinriktade delen av Förpacknings- och Tidningsinsamlingen med uppgift att se till att förpackningar och tidningar i Sverige samlas in och återvinns.

Avfallstyp	2009	2010	2011	Differens 2010-2011
Blandat avfall	11,3%	10,9%	9,4%	-1,5%
Deponiavfall utsorterat	5,9%	6,2%	6,5%	0,3%
Sorterat	82,8%	82,8%	84,1%	1,3%

Tabell 3, fördelningar avfallstyper 2009, 2010 och 2011.

Trycksaker

De trycksaker vi gör och distribuerar är en viktig men ofta förbisedd del av vår miljöpåverkan. Under 2011 minskade vår totala mängd tryckt reklam från 1 212 ton papper till 1 028 ton. Detta är en minskning med 15 procent, att ställa mot antalet butiker som har ökat. Ett fortsatt löpande arbete pågår för att optimera utdelningen av reklam då de nyöppnade butikerna ofta etableras i redan existerande distributionsområden.

Tryckeriet som Byggmax använder för direktreklam är miljömärkt med Svanen, vilket bland annat innebär en låg användning av miljö- och hälsofarliga kemikalier i exempelvis papper och tryckfärg.

Trycksaker	2009	2010	2011	Differens 2010-2011
Tryckt direkt- reklam (ton)	1 100	1 212	1 028	-15,2%

Tabell 4, mängd trycksaker 2009, 2010 och 2011

Energianvändning

Byggmax eftersträvar energieffektivitet och de nya butiker som byggs överträffar de byggnadskrav som ställs. Sandwichelement¹ i fasader och isolerglas i byggnadernas fönster bidrar till bra isolering. Nybyggda butiker har återanvändning av värme i ventilationssystemen och förlitar sig inte på enbart direktverkande uppvärmning.

Den direkta energi som används inom Byggmax utgörs primärt av det bränsle i form av diesel och bensin som förbränns av de fordon som används i organisationen. Dessa utgörs av dieseltruckar, tjänstefordon, samt av bensindrivna privatbilar som används i tjänsten.

Direkt energianvändning (GJ)	2010	2011
Diesel	9 473	9 025
Bensin	1 505	177
Totalt	10 978	9 203

Tabell 5, direkt energianvändning per energikälla 2010 och 2011.

¹ Prefabricerade vägg- eller takelement som består av ytterskikt, en isolerande kärna samt ett innerskikt.

Samtliga nya truckar som köps in är miljöklass III enligt Europaparlamentets direktiv 97/68/EG och hybrider el/diesel. Möjligheten att övergå till biodiesel har utretts men Byggmax köper för små volymer diesel för att en övergång ska vara försörjningsmässigt försvarbar i dagsläget.

Byggmax indirekta energianvändning per primär energikälla är främst el och värme. Siffror för år 2011 samt för Finland för år 2010 har inte funnits tillgängliga vid denna rapportens skapande. Byggmax har köpt el med nordisk elmix, vilket förklarar den stora andelen fossilt bränsle. Totala utsläpp av CO₂ från elförbrukning under 2010 är 650 ton, vilket ska ställas mot transportutsläppen på 14 927 ton.

	Totalt (GJ)	Varav förnybar energi	Varav kärnkraft	Varav fossilt bränsle
Sverige	18 285	60,3%	16,4%	23,3%
Norge	1 5775	100,0%	0,0%	0,0%

Tabell 6, indirekt energianvändning per primär energikälla för Sverige och Norge 2010. Uppgiften gällande Sverige avser de butiker där el inte ingår i hyresavtalet.

Ansvarsfull etablering

En genomgång har gjorts av Byggmax butiker och deras placering i förhållande till skyddad eller värdefull natur. Som underlag har Länsstyrelsernas GIS-databas använts och de dataskikt som har varit tillgängliga för respektive län avseende skyddad och värdefull natur. Underlaget skiljer mellan olika län, men de vanligaste typerna av naturskydd finns med för alla län; riksintresse för natur och Natura2000, naturreservat och nationalpark. I Norge har underlag hämtats från den nationella sidan www.miljostatus.no.

I frågan om Byggmax påverkan på skyddad eller värdefull natur har endast en butik bedömts vara kritiskt belägen. Det gäller butiken i Karlstad som är belägen inom en våtmarksinventering för biologisk mångfald samt nära värdefullt vatten (skyddsvärd för fisk och fågel, vattentäkt, Natura2000, riksintresse naturmiljö). Butiken, som ligger inom ett högexploaterat område, har inte någon påverkan på biologisk mångfald inom våtmarksinventeringen.

Risker och möjligheter hänförliga till klimatförändringen

Högsta ledningen har tagit hänsyn till klimatförändringen och de risker och möjligheter denna innebär för organisationen. De största riskerna ligger inom fysiska förändringar (säsongssvängningar, översvämning) samt regleringar. Möjligheter är att bättre kommunicera det miljöarbete som görs för att skapa en miljöprofil gentemot kunden, samt lansera produkter som är bättre för miljön än dagens.